

af Statskassen og lade dem refunderes gennem Skatterne? Naar vi da ser paa, hvem det er, disse Udgifter gaar ud over, nemlig Skatteyderne, og analyserer Karakteren af de Skattelove, som ekstraordinært er vedtagne her paa Rigsdagen, for øvrigt ogsaa med Tilslutning af de to ærede Partier, som i den i Dag foreliggende Sag staar i saa skarp Opposition til Regeringen, forekommer det mig, det vil blive vanskeligt fra nogen Side at beklage de Folk, det gaar ud over. At undlade at lade Statskassen bære en Del af disse Udgifter kan man jo under disse Omstændigheder kun kræve med det Formaal at lette Byrden for dem, som ekstraordinært har baaret dem under Kriegen. Jeg skal ganske henstille til ærede Medlemmer, som det ærede 3die tingvalgte Medlem (Tvede) antydede det, at drøfte dette Spørgsmaal med Finansministeren, naar han kommer herop med Skattelovene. Det ærede Medlem har ganske Ret i, at der kan være nogen Grund til at sammenholde den her foreliggende Sag med Spørgsmaalet om Skatterne og deres Karakter. Jeg for mit Vedkommende nærer ingen Medlidenhed med dem, som under disse Forhold ekstraordinært har bidraget til Dækning af Statens Udgifter ved Hjælp af de ekstraordinære Skattelove, heller ikke for saa vidt angaar Tilskuddet til Driften af Statsbanerne, idet jeg anser Statsbanedriften for at være et Gode af en saadan Beskaffenhed, at det vilde være uforvarligt ikke at give Plads for Benyttelsen deraf for alle Samfundsklasser, ikke blot selvfølgelig for Godsbefordringens Vedkommende, men ogsaa for Personbefordringens, og det Tidspunkt kunde meget nemt indtræde, da man ved urimelige Takstforhøjelser faktisk kunde hindre en stor Del af Befolkningen i at benytte Statsbanebefordringen.

Ganske anderledes forholder det sig med de Udgifter, som faar en vedvarende Karakter. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lewinsky) nævnede, at naar man fra hans Partis Side har kunnet gaa med til de Takstforhøjelser, der her er Tale om, er det, fordi de danner en rimelig Modvægt til de Udgifter af vedvarende Karakter, som Statsbanerne i disse Aar paadrager sig. Selv om man nemlig vil gøre gældende, at den Lov om en 25 pCt. Lønforhøjelse, som er vedtaget for Statsbanernes Tjenestemænd,

kun er en midlertidig Lov, er der neppe nogen, som vil vente, at ikke en saadan Udgift nogenlunde paalideligt kan paaregnes som en vedvarende Udgift. Det er da mit Syn paa Tingene, at den Takstlov, som nu foreligger paa det høje Tings Bord, er af en saadan Beskaffenhed, at Taksterne vil være fuldstændig tilstrækkelige til at give Statsbanerne fuldstændig Dækning for Driften og en passende Rente af den i Statsbanerne anbragte Kapital, saa snart vi naar til normale Forhold. Paa den anden Side har jeg ogsaa en Tvivl om, at det vil være muligt at komme bort fra disse Takster, selv om de i lang Tid sikkert nok vil føles som ret høje af en stor Del af Befolkningen. Jeg har ikke den Mening, at det vil være let at komme bort fra en Gang vedtagen Takstforhøjelse. Af den Grund mener jeg, at man maa være meget forsigtig med at komme for højt op, selv om det sker under Betegnelsen midlertidig. Det er min Forventning, at Statsbanerne med de Takster, der her foreslaas, vil kunne klare sig særdeles godt i de kommende Aar, saa snart vi vender tilbage til normale Driftsforhold. I denne Forbindelse vil jeg ogsaa gerne minde om, at det kun er gennem to Aar, at der har været Tale om Underskud for Statsbanerne. Man er noget tilbøjelig til at tale om Driftsunderskuddet paa Statsbanerne som noget vedvarende, men selv i Krigsaarene har Statsbanerne givet et særdeles godt Overskud og en særdeles pæn Rente af den deri anbragte Kapital, bortset fra de to sidste Aar.

Det ærede 3die tingvalgte Medlem (Tvede) foretog ogsaa nogle Sammenligninger med Privatbanerne og havde fundet ud, at Privatbanerne drives billigere end Statsbanerne. Det er der ikke den mindste Tvivl om, men jeg tror ikke, at man deraf kan slutte, at Statsbanerne vil kunne drives lige saa billigt eller tilnærmelsesvis saa billigt i nogen Henseende. Det ærede Medlem hævdede, at man skulde undersøge, hvorvidt der kunde indføres Besparelser. Jeg maa ganske ærligt sige, at naar jeg tænker paa Rigsdagens Medvirkning til Statsbanebudgetterne, saa har jeg ikke fra nogen Side eller nogen Side i og for sig fundet Tilslutning til Besparelser. Fra alle Kredse, fra alle Lejre, fra alle Partier, fra hvert enkelt Medlem i Rigsdagen rejser der næsten altid